

Argument som minskar motstånd

TEXT: HELLE LYRSTRAND LARSSEN
FOTO: SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING, SKL/PRIVAT

Hur ser motstånd mot jämställdhetsarbete i organisationer ut och hur bemöter man det? Tidningen Genus har talat med två jämställdhetsarbetare som på olika sätt har flerårig erfarenhet från fältet. Motstrategierna utvecklar sig med tiden, berättar de.

Både Mikael Almén, SKL och genuspedagog Lisa Andersson Tengnér har mångårig erfarenhet av att utbilda i jämställdhetsfrågor. De har

svarlika erfarenheter av motstånd mot jämställdhetsutveckling. Båda två är bekanta med standpunkten att "ojämställdheten finns någon annanstans, inte hos oss".

– Jag bemöter det genom att förklara att det inte finns något samhälle som är befriat från ojämställdhet. Generellt kan man säga att motståndet från deltagarna minskar i takt med att deras kunskap ökar, säger Mikael Almén.

Under sina kurser med kommunala chefer och politiker i jämställdhetsintegrering går han ofta igenom de fyra nationella delmålen för jämställdhet som regeringen har satt upp. De handlar om fördelningen av makt, ekonomi, hushålls- och omsorgsarbete samt om våld. Det är främst det fjärde som stöter på patrull. När han tar upp delmålet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra påpekas det ofta att män utsätts för mer våld än kvinnor i det offentliga rummet, berättar Almén.

– Då brukar jag förklara att man måste beakta såväl brottsstatistik som upplevelsestatistik och lyfta fram hur kvinnor på ett helt annat sätt beaktas, är rädda för och skapar strategier för att undvika sexu-

aliserat våld i offentliga miljöer, säger han.

En annan vanlig invändning är frågan om biologi, det vill säga "att vi är olika och så ska det vara", berättar Almén.

– Då säger jag att det enda vi vet är att vi inte vet vad som är biologi och vad som är sociala konstruktioner och om det finns en gräns däremellan så vet vi inte var den går. Däremot vet vi att tillräckligt mycket beror på sociala konstruktioner för att strukturerna ska kunna gå att förändra, säger han.

Lisa Andersson Tengnér har varit verksam som genuspedagog i tio år och utbildar skolpersonal. Hon möter framförallt tyst motstånd och ifrågasättande. Ifrågasättandet kan yttra sig i att deltagaren inte vill ta till sig kunskapen utan istället skärskåda forskningen som presenteras genom kritiska frågor om hur den här forskningen egentligen är utförd.

– De första åren kunde jag ibland känna mig frustrerad och misslyckad när jag inte kunde bryta igenom motståndet. Men med tiden lärde jag mig att lägga tillbaka det hos den enskilda personen. Den personen kanske inte var redo, var inte med på tåget, och så får det vara, säger Lisa Andersson Tengnér.

Ett annat verktyg är att betona att det inte handlar om deltagarnas privatliv utan om deras profession. Hon lyfter fram att hon inte lägger sig i hur de delar föräldraledigheten eller arbetsfördelningen hemma, utan har blivit ombedd att hjälpa organisationen att nå de uppsatta jämställdhetsmålen.

– Då märker jag ofta att det händer något i rummet. Det känns som att några pustar ut när de förstår att det inte handlar om att diskutera vem som gör vad hemma hos dem. Det här handlar om deras profession och kunskapsfältet som visar att könen behandlas olika i skolan, inte om deras privatliv, säger Andersson Tengnér. ■